

Ankenævnet for Forsikring

Den 6. april 2022 blev i sag nr. 97439:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Velliv, Pension og Livsforsikring A/S
Lautrupvang 10
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har forsikring ved tab af erhvervsevne. I klageskema af 22/10 2021 til nævnet samt i vedlagte bilag har klagerens advokat bl.a. anført:

"Det fremgik af Vellivs afgørelse, der fremlægges som sagens bilag 1, at klagers erhvervsevne ikke var nedsat med mindst halvdelen. Selskabet henviste til, at klager ville kunne arbejde halv tid eller mere i et ikke-fysisk belastende job.

Denne vurdering er jeg ikke enig i, hvorfor nærværende klage er nødvendiggjort.

Sagsfremstilling

Klager fik hjertesvigt og blev sygemeldt pr. 28. november 2018.

Som følge heraf fik klager indopereret en pacemaker, som medførte uregelmæssig hjerterytme og besvimelsesanfald, ligesom det ifølge udskrivningsepikrise af 14. januar 2019 var *'følger efter lateralt infarkt i venstre ventrikel'*. Det fremgik desuden af et lægenotat af samme dato, at klager *'... spørger endnu engang til om det ikke på længere sigt vil være muligt at få ... kørekort igen. Pr. bliver informeret om at dette ej er muligt med ICD-enhed'*, jf. **bilag 2**.

Lægerne mente derfor ikke, at klager ville kunne generhverve kørekort til at tage ... job i fremtiden.

Klager blev efter hjertesvigtet sygemeldt og fik fuld løn indtil 9. februar 2019. Klager blev herefter opsagt pr. 28. februar 2019.

Klager kom herefter i arbejdsprøvning hos kommunen, men han blev sygemeldt igen den 24. august 2020.

Det fremgik af notat af 6. oktober 2020 fra kommunen, at *'vi vurderer at din arbejdsevne er varigt nedsat og i et sådant omfang, at du ikke er i stand til at være selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde'*, jf. **bilag 3**.

Klager blev efterfølgende bevilliget førtidspension pr. 1. november 2020, jf. **bilag 4**.

Som sagens **bilag 5** fremlægges lægeattest af 27. januar 2020. Det fremgik af bilag 5, at klager efter at have fået pacemakeren har fået varige gener i form af, at *'hjerterfunktion meget nedsat, EF 32 [pumpefunktionen] ... meget nedsat fysisk arbejdskapacitet og meget øget træthæd'*.

Det fremgik desuden af bilag 5, at *'derudover vurderer jeg pt. pga. af ovenstående har en arbejdskapacitet under 15 timer ugentligt indenfor alle erhverv'*.

Efterfølgende begyndte klager at køre med brød for [dagligvarebutik] som skånejob. Dette job er 10 timer om ugen, jf. **bilag 6**.

Klager anmeldte sit erhvervsevnetab til Velliv den 9. oktober 2020, jf. **bilag 7**.

Velliv afviste den 3. marts 2021 imidlertid, at klager opfyldte betingelserne for at få dækning for erhvervsevnetab, jf. **bilag 8**.

Klager kontaktede herefter undertegnede, som den 15. juni 2021 redegjorde for, at klagers erhvervsevnetab opfyldte betingelserne for at få dækning under forsikringen, jf. **bilag 9**.

Imidlertid fastholdt Velliv den 6. september 2021, at klager ikke opfyldte betingelserne for dækning for erhvervsevnetab, jf. **bilag 1**.

Anbringender

Det gøres gældende, at klager forud for sygdommen arbejdede som ... på fuld tid, og at hans generelle erhvervsevne efter sygdommen er nedsat som følge af hans helbredsmæssige forhold med mere end halvdelen.

Hertil gøres det gældende, at det er uden betydning, at klager har været i jobprøvning som ..., idet lægen har vurderet, at arbejdskapaciteten er nedsat indenfor alle erhverv, jf. bilag 5.

I den forbindelse gøres det desuden gældende, at klager ikke har nogen uddannelse, der muliggør et job indenfor ikke-fysisk belastende arbejdsfunktioner, særligt kontorfaget, idet han har arbejdet som ... tidligere.

Klager er desuden bevilliget førtidspension, hvorfor det gøres gældende, at hans arbejdsevne er så minimal, at kommunen ikke har kunnet finde noget erhverv, hvor han kunne arbejde tilstrækkeligt.

Klage har også måttet sælge sit ..., som han har haft tidligere som indtjeningskilde, idet han efter sygdommen ikke har været i stand til at passe dette.

På baggrund af ovenstående gøres det således gældende, at klagers generelle erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen både, når der kigges på de helbredsmæssige følger og de arbejdsmæssige følger.

Klager opfylder derfor betingelserne for udbetaling af erhvervsudygtigheds ydelse i medfør af forsikringsbetingelserne og skal have dækning herfor.

Det gøres i øvrigt gældende, at klager har løftet bevisbyrden for, at hans erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen. Selskabets postulat om, at klager vil kunne arbejde mere end halvdelen i et ikke-fysisk belastende job er fuldstændig udokumenteret og i strid med såvel lægens som kommunens vurdering. Denne vurdering kan derfor ikke lægges til grund."

Selskabet har af 11/11 2021 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Forsikringen er en livsforsikring, som blandt andet giver ret til fritagelse for indbetaling og udbetaling ved nedsat erhvervsevne, hvis forsikredes erhvervsevne nedsættes til halvdelen eller mindre af den fulde erhvervsevne. Der er 3 måneders karenstid på dækningen jf. forsikringsbetingelserne, som var gældende, da forsikrede sygemeldes i december 2018 (bilag A).

Af forsikringsbetingelserne § 8 fremgår bl.a.:

Forsikrede har ret til invalidepension og/eller præmiefritagelse, hvis forsikrede får nedsat sin erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde, uden at det skyldes forsæt, således at erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne.

Nedsat erhvervsevne, der berettiger til udbetaling af invalidepension og/eller præmiefritagelse, foreligger, når den forsikrede, ikke længere skønnes at være i stand til ved passende beskæftigelse – bedømt under hensyn til forsikredes nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere virksomhed – at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

I tillæg til forsikringsbetingelserne gælder følgende særlige vilkår, hvilket fremgår af pensionsoversigten (bilag B):

Ret til fuld præmiefritagelse respektive udbetaling af fuld invalideydelse opnås, hvis erhvervsevnen nedsættes til ½ eller derunder af den fulde erhvervsevne.

Der sker pr. 1. juli 2020, hvor forsikrede er raskmeldt, en ændring af forsikringsbetingelserne, hvilket forsikrede oplyses om i brev af 11. juli 2020 vedlagt pensionsoversigt og forsikringsbetingelser (bilag

C). Af § 1 i forsikringsbetingelserne ved nedsat erhvervsevne fremgår bl.a.:

Forsikrede kan, forudsat at forsikrede har et indtægtstab, få udbetaling ved nedsat erhvervsevne og/eller præmiefritagelse, hvis forsikredes erhvervsevne i forsikringstiden bliver nedsat i dækningsberettiget grad som følge af sygdom eller ulykke, uden at dette skyldes forsæt.

Af § 3 i forsikringsbetingelserne ved nedsat erhvervsevne fremgår bl.a.:

I vurderingen af, om forsikredes erhvervsevne er nedsat i tilstrækkelig grad indgår en helbredsmæssig og en økonomisk vurdering, det vil sige, at selskabet vurderer, om forsikredes mulighed for at opretholde en passende indtjening er nedsat i dækningsberettiget grad som følge af forsikredes helbredsmæssige begrænsninger.

Af forsikredes pensionsoversigt fremgår bl.a.:

Forsikrede kan få præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension, hvis erhvervsevnen nedsættes

til 1/2 eller derunder af den fulde erhvervsevne[...]

Sagsfremstilling

Vi modtager den 11. februar 2019 en ansøgning om udbetaling ved nedsat erhvervsevne og fritagelse for indbetaling (bilag D). Det fremgår heraf, at forsikrede blev sygemeldt den 4. december 2018 efter en blodprop i hjertet. På baggrund af dette bevilger vi fritagelse for indbetaling og udbetaling ved nedsat erhvervsevne fra karenperiodens udløb den 1. april 2019 foreløbigt til den 1. oktober 2019 jf. brev af 27. marts 2019 (bilag E).

Den 21. august 2019 kontakter forsikrede Velliv og fortæller, at han er raskmeldt pr. 19. august 2019, hvorfor bevillingen stopper pr. denne dato jf. brev af 23. august 2019 (bilag F).

Den 9. oktober 2020 modtager vi en ny ansøgning om udbetaling ved nedsat erhvervsevne og fritagelse for indbetaling fra forsikrede vedlagt kopi af en helbredsattest (bilag G). Det fremgår af ansøgningen, at forsikrede blev sygemeldt den 28. november 2018. Det fremgår endvidere, at han ikke har været i arbejde siden sygdommens indtræden, men at han er blevet sygemeldt igen den 24. august 2020. Forsikrede oplyser, at han er tilkendt seniorpension pr. 1. november 2020. Det fremgår af helbredsattesten, at forsikrede lider af hjertesvigt og følger heraf.

Vi indhenter supplerende oplysninger fra ... Kommune, som vi modtager den 15. januar 2021 (bilag H) og oplysninger fra egen læge, som vi modtager den 25. januar 2021 (bilag I).

Vi vurderer på baggrund af oplysningerne, at forsikredes generelle erhvervsevne ikke er nedsat med mindst halvdelen, og at forsikrede ikke er berettiget til fritagelse for indbetaling og udbetaling ved nedsat erhvervsevne, hvilket vi oplyser i brev af 3. marts 2021 (bilag J).

Den 15. juni 2021 modtager vi brev fra forsikredes advokat (bilag K), som beder Velliv revurdere vores afgørelse, som vi dog fastholder i brev af 6. september 2021 (bilag L).

Forsikredes klage

Forsikrede klager via sin advokat over Vellivs vurdering af erhvervsevnen og afslag på fritagelse for indbetaling og udbetaling ved nedsat erhvervsevne.

Vellivs vurdering

Indledningsvis skal det anføres, at vi fastholder vores tidligere vurdering.

I henhold til forsikringsbetingelserne vurderes forsikredes erhvervsevne i første omgang midlertidigt i forhold til forsikredes eget erhverv. Når selskabet vurderer, at forsikrede ikke længere kan vende tilbage til sit eget erhverv eller senest 18 måneder efter 1. sygedag, er det ikke længere erhvervsevnen i det nuværende erhverv, der er afgørende for, om fritagelsen for indbetaling og udbetalingen kan fortsætte. Det afgørende er herefter, om den generelle erhvervsevne er nedsat.

Ved den generelle erhvervsevne forstås erhvervsevnen i både forsikredes nuværende erhverv og i andre erhverv.

Første gang forsikrede sender en ansøgning til Velliv, fremgår det, at han blev sygemeldt den 4. december 2018 pga. blodprop i hjertet. På baggrund af dette starter vi bevillingen af fritagelse for indbetaling og udbetaling ved nedsat erhvervsevne op midlertidigt i forhold til en vurdering af erhvervsevnen i eget erhverv som Forsikrede ringer og oplyser om raskmelding pr. 19. august 2019, hvilket også fremgår af oplysningerne fra kommunen, hvor det også fremgår, at raskmeldingen er godkendt af hans læge. På baggrund af dette ophører bevillingen af fritagelse for indbetaling og udbetaling ved nedsat erhvervsevne.

Det fremgår af oplysningerne fra kommunen, at forsikrede efterfølgende er ledig og fuldt til rådighed for arbejdsmarkedet på dagpenge. Forsikrede har dog svært ved at finde arbejde. Han bruger derfor blandt andet tiden på at tage ... -certifikat for at få mulighed for også at søge lagerarbejde.

Da det ikke lykkes at få et job, opstartes der i februar 2020 en praktik som ... i [familiemedlem1s] landbrug med henblik på udvikling af kompetencer og en ansættelse. Det viser sig dog, at arbejdet som ... er for hårdt for forsikrede på grund af de fysiske arbejdsopgaver. Forsikrede beslutter at søge om seniorpension.

I forbindelse med ansøgningen om seniorpension ophører dagpengene fra A-kassen i første omgang ud fra en betragtning om, at forsikrede ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet. Men da seniorpension udelukkende vurderes ud fra forsikredes eget erhverv som ... og ikke andre erhverv, foretager kommunen og A-kassen en vurdering af, om forsikrede ville kunne stå til rådighed for andre erhverv.

Det fremgår af oplysningerne fra kommunen, at fysisk arbejde har været belastende, og at der er nogle helbredsmaessige begrænsninger i forhold til dette, men forsikrede vurderes med mange andre kompetencer, der kan bringes i spil i forhold til fast tilknytning til arbejdsmarkedet. Dels har forsikrede gode administrative kompetencer, dels i kraft af mange år som ... både pædagogiske, sociale og personlige kompetencer, som forsikrede brænder for at bruge i en funktion som vejleder, virksomhedskonsulent, klubmedarbejder eller lignende. Forsikrede beskrives også åben overfor andre funktioner som fabriksarbejde og lager/logistikarbejde. Forsikrede vurderes derfor fuldt til rådighed for arbejdsmarkedet og modtager dagpenge fra A-kassen mens ansøgningen om seniorpension behandles.

Efterfølgende sygemelder forsikrede sig pr. 24. august 2020 overfor kommunen på grund af stress/angst/depression. Af den efterfølgende generelle helbredsattest af 25. september 2020 fra egen læge til kommunen fremgår der dog intet om stress/angst/depression, men der beskrives forsikredes lidelse med hjertesvigt og der foreslås seniorpension.

Velliv modtager en ny ansøgning, hvoraf det fremgår, at forsikrede har været sygemeldt siden 29. november 2018 på grund af hjertesvigt. Der fremgår intet om stress/angst/depression. Forsikrede oplyser i ansøgningen, at han ikke har været i arbejde siden sygdommens indtræden og siden 24. august 2020 igen har været sygemeldt.

Kommunen behandler ansøgningen om seniorpension og tilkender forsikrede dette pr. 1. november 2020.

Vi har således bevilget fritagelse for indbetaling og udbetaling ved nedsat erhvervsevne i forbindelse med forsikredes sygdomsmelding i december 2018 indtil raskmeldingen i august 2019. At forsikrede ikke siden har været i arbejde skyldes ikke sygdomsmelding, men at det ikke har været muligt for forsikrede at finde et arbejde, dette på trods af forsøg på at udvide kompetencerne og en praktik.

Derfor vælger forsikrede at søge om seniorpension, hvilket han tilkendes pr. 1. november 2020.

Ved bevilling af seniorpension vurderes udelukkende forsikredes erhvervsevne i forhold til jobbet som [tidligere erhverv]. I forhold til forsikringen er det i en midlertidig periode erhvervsevnen i forhold til jobbet som [tidligere erhverv], der vurderes i forhold til, og vi har midlertidigt vurderet forsikrede berettiget til fritagelse for indbetaling og udbetaling ved nedsat erhvervsevne ud fra dette. Dette ophører dog, da forsikrede raskmeldes. Der er ikke rigtig nogen nærmere forklaring på kundens nye sygdomsmelding pr. 24. august 2020, udover at han søger seniorpension. Oplysningen om, at sygdomsmeldingen skyldes stress/angst/depression, genfindes ikke i de lægelige oplysninger i sagen.

Der er ikke tale om en ny sygdomsmelding på grund af forværring af forsikredes helbreds-mæssige tilstand, men fordi forsikrede ikke kan klare det fysiske arbejde i praktikken og derfor søger seniorpension. Derudover står det klart, at forsikrede ikke kan vende tilbage til sit erhverv som Derfor er der i forhold til forsikringen ikke længere tale om en vurdering af forsikredes erhvervsevne i forhold til erhvervet som [tidligere erhverv], men en vurdering af forsikredes generelle erhvervsevne i henhold til forsikringsbetingelserne.

Af de lægelige oplysninger fra primært Sygehus ... og ... hospital fremgår det, at forsikrede efter oplevet lipotymi under ... kørsel undersøges nærmere. Ved undersøgelse findes der hjertesvigt og følger efter tidligere infarkt. På denne baggrund implanteres ICD-enhed til forebyggelse af lignende tilfælde fremover. Forsikredes ... kørekort inddrages, hvilket er normal procedure i tilfælde som forsikredes. Det fremgår gennem alle journaloplysningerne, at forsikrede efterfølgende ikke mærker noget til hans hjerteproblemer, at han oplever sig selv velbefindende, udover at han er mere træt, at han generelt ikke er begrænset aktivitetsmæssigt og ingen klager har i forhold til ICD-enheden. Forsikrede vurderes også at være NYHA I-II, som beskriver graden af forsikredes hjertesvigtssymptomer til at være med ingen til let begrænsning.

Fx fremgår det af journalnotat af 18. september 2019: *'Kardielt: Ingen symptomer, hverken dyspnø, ødemer, træthed, smerter eller svimmelhed. Alment: Har det godt. Er meget ked af at have mistet arbejde.'*

Det fremgår af journalnotat 22. november 2019: *'... og pt. beskriver sig for nuværende 'asymptomatisk' – fraset en mulig let øget træthed/svimmelhed – uden funktionsudløste symptomer, specielt ingen brystmerter eller åndenød, erkendt arytmier eller afgivet stød (NYHA I-II).'*

Af journalnotat 20. februar 2020 fremgår: *'Velbef. Ingen ICD relaterede klager.'* Derudover fremgår det, at EF er let nedsat til 45 % ellers normal ekkocardiografi.

Det fremgår endvidere af journalnotat 8. september 2020: *'Kardielt: Ingen symptomer, hverken dyspnø, ødemer, træthed, smerter eller svimmelhed. Alment: Har det godt. Kan godt blive svimmel ved hurtige stillings-skift Er sygdoms-meldt aktuelt fra jobprøvning. Har søgt seniorpension.'*

Alle oplysningerne har været forelagt vores medicinske lægekonsulent, som vurderer, at forsikredes helbredsmæssige gener gør, at forsikrede ikke kan klare sit erhverv som [tidligere erhverv], da tilstanden gør, at forsikrede ikke må køre ... kørsel, og at de helbredsmæssige gener også har betydning i forhold til fysisk belastende arbejdsopgaver. Der er dog intet i oplysningerne, der dokumenterer, at forsikrede ikke skulle kunne varetage et arbejde uden fysisk belastende arbejdsopgaver på mere end halv tid og tjene mere end halvdelen. Forsikrede har ingen betydende gener og er vurderet til NYHA I-II.

Dette er også helt i tråd med kommunens og A-kassens vurdering af, at forsikrede med hans kompetencer og erfaring kan stå fuldt til rådighed for andet erhverv.

At det vurderes, at forsikrede ikke kan vende tilbage til erhvervet som [tidligere erhverv], og at forsikrede tilkendes seniorpension, som vurderes udelukkende på baggrund af erhvervet som [tidligere erhverv], er ikke afgørende for vurderingen af forsikredes generelle erhvervsevne i forhold til forsikringen, da dette er en vurdering af forsikredes erhvervsevne indenfor alle erhverv. Vi er enige i, at forsikrede ikke kan varetage erhvervet som [tidligere erhverv], men vi vurderer ikke, at der er dokumentation for, at han ikke kan varetage andet erhverv uden fysisk belastende arbejdsopgaver på mere end halv tid og tjene mere end halvdelen.

Forsikrede er også kun afprøvet i et job som ..., hvilket han ikke kunne klare i større omfang på grund af de fysisk belastende arbejdsopgaver.

Det beskrives endvidere, at forsikrede har mange andre kompetencer, som kan bruges i andre job end fysiske belastende jobs. Forsikrede har også søgt andre jobs, men desværre ikke har fået et konkret job, hvilket dog ikke er dækket af forsikringen og heller ikke i sig selv dokumenterer, at forsikrede ikke skulle kunne varetage et ikke fysisk belastende arbejde.

Egen læges udtalelse i den generelle helbredsattest af 25. september 2020 om, at forsikrede har en arbejdskapacitet under 15 timer ugentligt indenfor alle erhverv understøttes ikke af de lægelige oplysninger fra relevante hjerteafdelinger, ligesom dette heller ikke er forsøgt afprøvet. Dette kan derfor ikke tillægges afgørende betydning for vurderingen.

Alt i alt er vi ikke enige i, at forsikrede har løftet bevisbyrden for, at hans generelle erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen, og vi fastholder vores vurdering af, at forsikrede ikke er berettiget til yderligere fritagelse for indbetaling og udbetaling ved nedsat erhvervsevne."

Klagerens advokat har af 16/12 2021 til nævnet bl.a. anført:

"Selskabet har lagt til grund, at der ikke var dokumentation for, at klager er nedsat med mindst halvdelen.

Selskabet har i den forbindelse lagt til grund, at klager vurderes at have en lang række administrative, pædagogiske, sociale og personlige kompetencer bl.a. som følge af sin tid som

Det skal fremhæves, at klager var [1 60'erne] år, da blodproppen indtraf. Klagers uddannelsesmæssige baggrund har været som dels ... og dels

Det blev under kommunens praktikforløb konstateret, at klager ikke kunne holde til at arbejde som

Klager kunne endvidere som følge af blodproppen og den efterfølgende behandling ikke få tilladelse til at arbejde som ... igen.

Klager var dermed udelukket fra at arbejde mere end 15 timer i de erhverv, som han havde uddannelsesmæssig baggrund og erhvervserfaring til at bestride job indenfor.

Som følge af klagers alder og uddannelse ville det hverken være muligt eller meningsgivende at forsøge at efteruddanne sig til arbejde indenfor forskellige ikkefysiske erhverv, herunder f.eks. kontorerhverv eller pædagogiske erhverv.

Det forhold, at klager har været ... for år tilbage, kan ikke sidestilles med en pædagogisk uddannelse, ligesom eventuelle kompetencer opnået herfra ikke kan anses som erfaring i erhvervsmæssig sammenhæng.

Det bestrides derfor, at klager reelt havde nogen mulighed for at efteruddanne sig eller starte fleksjob i et andet ikke-fysisk erhverv.

Endvidere bestrides det, at klagers ledighed alene skyldtes manglende mulighed for at få arbejde og ikke sygdommen som sådan.

Det fremgik netop klart af lægeattesten, jf. bilag 5, at klagers erhvervsevne var nedsat i alle erhverv, og at dette blev koblet sammen med sygdommen. Dette fremgik også af kommunens sagsbehandling, jf. bilag 3.

Som ovenfor anført medførte sygdommen desuden, at klager var udelukket fra de erhverv, som han havde nogen faglige og erfaringsmæssig forudsætning for at bestride. Dette er den primære grund til, at klager ikke kunne finde et passende fleksjob og måtte gå på seniorpension.

Herudover gøres det gældende, at klager netop ikke havde de kompetencer, som blev eftersøgt til andre ikke-fysiske fleksjob, hvorfor de pågældende arbejdsgivere ikke anså det som meningsfuldt at have klager i prøvning sammenlignet med andre kandidater, der havde kompetencerne til at arbejde i det pågældende erhverv.

Det fastholdes derfor, at det er dokumenteret, at klagers erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen set i forhold til at han blev ramt af sygdommen i alle erhverv."

Selskabet har i brev af 6/1 2022 til nævnet bl.a. anført:

"Forsikrede var i en periode berettiget til fritagelse for indbetaling og udbetaling ved nedsat erhvervsevne, da han var sygemeldt efter en blodprop. Forsikrede blev raskmeldt, hvorfor bevillingen ophørte den 19. august 2019.

Forsikrede vender tilbage igen i 2020, hvor han tilkendes seniorpension. Det, at forsikrede tilkendes seniorpension, er dog ikke grundlag for, at han igen er berettiget til fritagelse for indbetaling

og udbetaling ved nedsat erhvervsevne. Forsikrede har været raskmeldt i perioden fra august 2019, og der er ikke sket en forværring af forsikredes helbredsmæssige tilstand.

Forsikrede har i perioden med raskmelding forsøgt at få et arbejde uden held. Forsikrede har også været i en praktik, men kunne ikke klare det fysisk belastende arbejde, som praktikken indebar. Derefter valgte forsikrede at søge seniorpension. Seniorpension vurderes alene ud fra, om forsikrede er i stand til at varetage sit hidtidige arbejde som ..., og ikke om han rent helbredsmæssigt er i stand til at varetage andet arbejde. Som beskrevet i seneste brev, vurderes erhvervsevnen i forhold til forsikringen kun midlertidigt i forhold til hidtidige erhverv, men når det vurderes, at forsikrede ikke kan vende tilbage til hidtidige erhverv eller senest 18 måneder efter 1. sygedag, er det ikke erhvervsevnen i det konkrete erhverv men i forhold til alle erhverv, der er afgørende for, om forsikrede har ret til fritagelse for indbetaling og udbetaling ved nedsat erhvervsevne.

Vi er enige i, at forsikrede har nogle helbredsmæssige begrænsninger i forhold til fysisk belastende arbejde, men der er i de lægelige oplysninger intet, der dokumenterer, at forsikrede ikke skulle kunne varetage et ikke fysisk belastende arbejde på mere end halv tid. Forsikrede er også kun afprøvet indenfor fysisk belastende arbejde. At forsikredes uddannelsesmæssige baggrund er dels som ... og dels som ... gør ikke, at han ikke skulle kunne varetage andet ikke fysisk belastende arbejde med denne baggrund, måske med en opkvalificering eller omskoling. Den uddannelsesmæssige baggrund kunne fx bruges til at undervise, vejlede og rådgive eller andet indenfor disse eller lignende brancher. Der er heller intet helbredsmæssigt til hinder for, at forsikrede skulle kunne opkvalificeres eller omskoles til at kunne varetage et andet erhverv, både når man ser på hans uddannelsesmæssige baggrund og øvrige kompetencer, som fx er beskrevet i kommunens oplysninger og i vores seneste brev. Forsikrede er også vurderet til at kunne stå fuldt til rådighed for arbejdsmarkedet med hans kompetencer, han har blot ikke kunne finde et arbejde.

Vurderingen af erhvervsevnen i henhold til forsikringsbetingelserne er en helbredsmæssig vurdering af forsikredes evne til at arbejde og tjene penge. Det er ikke afgørende for denne vurdering, om forsikrede kan få et job, eller om forsikrede har en alder, hvor det ikke vurderes meningsgivende at forsøge omskoling, og hvor der i stedet er mulighed for at søge seniorpension. På baggrund af de

helbredsmæssige oplysninger er der ikke dokumentation for, at forsikrede ikke skulle kunne varetage et ikke fysisk belastende arbejde på mere end halv tid og ikke skulle have mulighed for at benytte sine kompetencer i et sådant erhverv eller ikke skulle kunne omskoles til sådant erhverv.

Følgende fremgår endvidere af forsikringsbetingelserne:

Ved vurdering af forsikredes nedsatte generelle erhvervsevne foretager selskabet et skøn over, om forsikrede anses for egnet til omskoling eller uddannelse. Skønnes forsikrede egnet til omskoling eller uddannelse, anses erhvervsevnen ikke for at være nedsat.

Endvidere fremgår det:

Når erhvervsevnen i forsikredes eget erhverv eller den generelle erhvervsevne vurderes, er det uden betydning, om forsikrede efter eventuel helbedsfremmende behandling, omskoling eller uddannelse vil have svært ved at få arbejde, fx pga. beskæftigelsessituationen."

Til dette har klagerens advokat af 21/1 2022 bl.a. anført:

"Klager er enig i, at der ifølge forsikringsbetingelserne skal foretages et skøn over, hvorvidt forsikrede er egnet til omskoling/uddannelse.

Det fastholdes dog, at klager ikke var egnet til omskoling/uddannelse, hvilket primært skyldtes hans alder og det forhold, at han tidligere alene havde uddannelse indenfor fysisk krævende ikke-boglige funktioner.

Det forekommer ikke realistisk, når selskabet henviser til, at klager kunne bruge sin viden til at undervise, vejlede eller rådgive indenfor brancherne. Samtlige de nævnte jobfunktioner forudsætter, at klager kunne få undervisning i, hvordan han skulle planlægge og foretage sådan undervisning/vejledning mv. Dette forudsætter igen en boglighed, som klager, ikke har forudsætninger for at opnå så sent i sit arbejdsliv.

Det fastholdes ligeledes, at klagers læge netop har udtalt ud fra et lægeligt skøn, at klagers arbejdskapacitet på under 15 timer i alle erhverv, hvorfor dette anses for bevist lægeligt."

Hertil har selskabet af 8/2 2022 til nævnet bl.a. anført:

"Som tidligere beskrevet vurderes erhvervsevnen i henhold til forsikringsbetingelserne ud fra de helbredsmæssige oplysninger, og på baggrund af dette er det som beskrevet vores vurdering, at forsikredes generelle erhvervsevne af helbredsmæssige årsager ikke er nedsat med mindst halvdelen. Det vil sige, at vi vurderer, at der ikke er noget helbredsmæssigt til hinder for, at forsikrede bør kunne varetage et ikke fysisk belastende arbejde på mere end halv tid, og dette er afgørende for vores vurdering.

Derudover vurderer vi også, at der ikke er noget helbredsmæssigt til hinder for, at forsikrede skulle kunne opkvalificeres/omskoles, hvis dette er nødvendigt for at varetage et andet ikke fysisk belastende arbejde. Forsikrede er faktisk også opkvalificeret i perioden, hvor han var arbejdsledig og i øvrigt er vurderet til at kunne stå fuldt til rådighed for arbejdsmarkedet, dette førte dog ikke til, at forsikrede fandt et arbejde. Men at forsikrede ikke har kunnet finde et arbejde er ikke afgørende og ændrer ikke på, at forsikrede rent helbredsmæssigt burde kunne varetage et andet arbejde. Til dette bemærker vi også, at forsikrede beskrives med mange kompetencer, som kan benyttes i et andet arbejde."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Nævnet har blandt andet modtaget klagerens anmeldelse af 11/2 2019, selskabets afgørelse af 27/3 2019 og af 23/8 2019, klagerens anmeldelse af 9/10 2020, lægejournal, kommunale oplysninger, herunder tilkendelse af seniorpension af 6/10 2020, generel helbredsattest af 25/9 2020, udbetaling af førtidspension af 16/10 2020, lønseddel for maj 2021, klagerens brev til selskabet af 15/6 2021, selskabets afgørelse af 6/9 2021, af 3/3 2021 og af 6/9 2021, pensionsoversigt af 15/3 2019, pensionsoversigt af 11/7 2020, forsikringsbetingelser nr. 702 af 1/1 2012 og forsikringsbetingelser nr. FB0704 af 1/1 2020. Uddrag af bilagene gengives nedenfor. Af klagerens anmeldelse af 11/2 2019 fremgår bl.a.:

Ankenævnet for Forsikring

11.

97439

"1 a. Hvilken sygdom/ulykkestilfælde er skyld i tabet af erhvervsevnen? a. blodprop i hjertet.

...

På hvilken måde indvirker sygdommen/ulykkestilfældet på din erhvervsevne? d. Er blevet fratrækket mit ... kørekort og må derfor ikke køre med personbefordring.

...

4. b. Fra hvilken dato har du været uafbrudt sygemeldt? Dato 04-dec-2018.

...

9 a. Er du opsagt fra dit job? Ja. Hvis ja, pr. hvilken dato? 09-feb-2019

...

18 Særlige bemærkninger eller kommentarer? Jeg har tidligere drevet selvstændig virksomhed som ... på fuld tid men virksomheden er nu bortforpagtet og ... produktionen ophørt endeligt pr. 31. december 2018. ... Jeg har siden januar 2017 været lønmodtager på fuld tid."

Af klagerens anmeldelse af 9/10 2020 fremgår bl.a.:

Hvad var din arbejdstid pr. uge, før du blev uarbejdsdygtig?

☒ Fuld tid

☐ Deltid

37

Angiv timeantal

☐ Inklusiv frokost

☒ Eksklusiv frokost

Dit sygdomsforløb

Er din nedsættelse af erhvervsevnen opstået som følge af en ulykke eller en sygdom?

☐ Ulykke

☒ Sygdom

28. november 2018

Hvornår mærkede du første gang symptomer på sygdommen/lidelsen?

Har du tidligere haft samme lidelse?

☐ Ja

☒ Nej

Har du fået en diagnose på din tilstand/sygdom?

☒ Ja

Lægeerklæring vedlægges

Hvad er diagnosen og hvilke helbredsmæssige gener giver din tilstand/sygdom dig?

☐ Nej

Er der sket ændringer i omfanget af dine fritidsaktiviteter/interesser på grund af sygdommen?

☒ Ja

☐ Nej

Præstationsevnen er nedsat

" Beskriv kort ændringen

...

Hvornår var din første sygedag?

29/11/2018

Er du nu fuldstændig uarbejdsdygtig?

☒ Ja

☐ Nej

Har du været fuldstændig uarbejdsdygtig siden første sygedag?

☒ Ja

☐ Nej

Regner du med, at din helbredstilstand bedres så meget, at du helt eller delvist genvinder erhvervsevnen?

☐ Ja

☒ Nej

"

Af lægejournal fremgår bl.a.:

"18-09-2019: Hjertesvigt

K77 Hjertesvigt

Notetekst: **Årskontrol BT /hjertesvigt + psa**

...

Kardielt: Ingen symptomer, hverken dyspnø, ødemer, træthed, smerter eller svimmelhed

Alment: Har det godt. Er meget ked af at have mistet arbejde.

...

Objektiv undersøgelse:

Ekstremiteter: ia

BT: 133/88

Puls 77

KRAM:

Ryger ikke.

Alkohol ved festlige lejligheder.

Motionerer ikke regelmæssig."

...

22-11-2019: Gammelt myokardieinfarkt

...

Speciallægeepikrise

...

EPIKRIS:

...

[I 60'erne] mand henvist til kardiologisk vurdering med ønske om 'second look/ EF% problematik', jævnfør henvisning.

...

Nuværende:

Ifølge patient oplyste, henvisnings notat og patients e-journal fremgår, at han uden forudgående kardiopulmonale symptomer og debuterede med synkope og efterfølgende fik påvist / dokumenteret repetitive non-sustained VT, KAG uden stenoser – men ekkokardiografisk og MR verificeret

svær systolisk hjertesvigt (EF 33%) - samlet vurderet / sandsynliggjort bagomliggende iskæmisk genese.

På baggrund i NBV / DCS og internationale guide lines er implanteret enkelt kammer ICD den 15. januar 2019, og effektueret, optimeret veltolereret hjertesvigtsbehandling via relevant opfølgning i iskæmi, arytmier og hjertesvigtsambulatorier. På foreliggende data synes der ikke at være mistanke til evt. myokardit eller anden reversibel lidelse - og pt. beskriver sig for nuværende 'asymptomatisk' - fraset en mulig let øget træthedsfølelse - uden funktionsudløste symptomer, specielt ingen brystmerter eller åndenød, erkendt arytmier eller afgivet ICD stød (NYHA 1-11).

Pt. - tidligere rask ... med kørekort til ... og for ca. 2 uger siden selv 'selverhvervet ... kørekort til ...' - har forståeligt ønske om at kunne generhverve ... kørekortet, og har på foreliggende 'allerede fået ophævet kørselsforbud i forhold til ... kørekortet'. Ved seneste pacemakerkontrol er han dog (relevant) informeret om, at der - for nuværende - ikke vil være praktisk mulighed for at generhverve ... kørekort.

Da pt. og ægtefællen beskrives uden kardiopulmonale symptomer, og ICD-enheden ej har afgivet stød - er der skønnet at pt. også af psykologiske grunde vil kunne beneficere af begæret kardiologisk second look, herunder supplerende vurdering af det systoliske hjertesvigt / aktuelle EF%. I øvrigt jævnfør hjerteschema.

Objektivt 22. november 2019:

...

... (BMI 28,8)

BT højre arm 138 / 67 mmHg, venstre arm 139 / 68 mmHg.

Ekkokardiografi:

Begrænset indblik grundet delvist lungedække - men hjertet er normalt lejret med reaktionsløst pericardium og normale højresidige hjertekamre uden tegn til dilatation, hypertrofi eller trabekulering. Velplaceret paceelektrode i højre ventrikel. Der er ingen tegn på pulmonal stenose eller pulmonal hypertension, sidstnævnte bedømt på baggrund i en lille trikuspidal insufficiens med en max gradient 26 mmHg og en normal respirationssynkron kalibervekslende cava inferior.

Aortaklappeme fremtræder trikuspidt anlagt og fungerende uden stenose eller insufficiens med normal kalibreret proksimale aorta ascendens uden tegn til koarktation eller flowreversering. Normal kalibreret proksimale abdominal aorta.

Venstre ventrikel fremtræder grænse hypertrofieret, men i øvrigt normal! kalibreret - uden overbevisende regional muskulær udtynding / trombe endsige hypertrofi, men har tydeligvis svarende til apex og laterale segmenter signifikant nedsat systolisk funktion.

Egentlige EF procent er vanskelig at påregne pga. den regionale hypokinesi - i de basale segmenter er EF 32%, og i mere apikale segmenter EF 40-45%. LVIDd 5,3 cm, septum og bagvæg udmalt til hhv 12 mm respektive 12 mm. Der er tegn til diastolisk dysfunktion bedømt på en diskret non-restriktiv EA ratio 0,78. Normal vrevs-Doppler - i mitralrings laterale og septale afsnit hhv. 10] og 8. Der er grundigt eftersat for, men ej fundet tegn til ASD / VSD endsige dynamisk intrakavitrer eller subvalvulær aorta stenose obstruktion.

Øvrige forhold strukturelt som funktionelt normale.

Der er under undersøgelsen regelmæssig sinusrytme uden ekstrasystoli.

Vurdering/plan:

I min optik er der sandsynliggjort iskæmisk, mulig også hypertensiv morbus cordis – med MR beskrevne forandringer foreneligt med AMI og svær systolisk hjertesvigt med EF 32%. Ekkokardiografisk findes i dag i forhold - som modsvarer MR-undersøgelsen - og pt. beskriver sig for praktiske forhold uden kardiopulmonale / hjertesvigts problematik under den aktuelle optimerede, og for praktiske forhold maksimale hjertesvigts behandling.

Uanset forholdet, at pt. føler sig uden kardiopulmonale symptomer - og uanset det forhold, at implanteret ICD enhed ikke har detekteret livstruende arytmier / stød - så er der i henhold til DCS / NBV pkt 38 'kørekort hos patienter med hjertelidelser' alene på baggrund i den implanterede ICD enhed ikke mulighed for at udstede, forny eller bevare ... kørekort.

Bedømt med refereret MR-undersøgelse og dagens ekkokardiografi vil pt. også at blive diskriminere for ... kørekort, som hos pt. med iskæmisk hjertesygdom kun ville tillades med EF >35% (udover en række andre opfyldte kriterier.)"

...

20-02-2020: Tilstand med kardioverter-defibrillator (ICD)
Tilstand med kardioverter-defibrillator (ICD) (z950c)
Ventrikulær takykardi med iskæmisk hjertesygdom (i470a)
A06 Besvimelse eller kollaps (r559)
K76 Kronisk iskæmisk hjertesygdom UNS (i259)
A99 Kontakt mhp genoptræning efter hjertetilfælde (z500)
Notetekst:
Ambulantepikrise

...

Aktuelle:
Første ICD ktr. hos os.
Baggrunden er synkope og flere episoder med non-sustained VT. Normal KAG. Ekko initielt med EF 30% stigende til 45%.
Enkeltkammer ICD enhed fra St. Jude.
Tidl. ..., men har nu fået inddraget sit ... kørekort.
Velbef. Ingen ICD relaterede klager.
Optitreret til maks. dosis svigtbeh.

Objektiv undersøgelse - standard:

...

Pacemaker/ICD/ILR: Enheden udlæses. Der har ikke været episoder. Tilfredsstillende måleværdier.

...

Konklusion og plan: rp. ICD ktr. om 2 år."

...

19-08-2020: Telefonkonsultation

Notetekst:

Mistet sit job som ..., nu ved at gå ned ifm jobtræning. Kommunen mener han skal sygemeldes, kan intet fysisk. Sygemelder sig og søger seniorpension. Obs humør."

...

"08-09-2020: Hjertesvigt

K77 Hjertesvigt
Y85 Prostatahypertrofi

Notetekst: Årskontrol BT /hjertesvigt + psa

...

Kardielt: Ingen symptomer, hverken dyspnø, ødemer, træthed, smerter eller svimmelhed

Alment: Har det godt

Kan godt blive svimmel ved hurtige stillingsskift. Han synes hans BT er lidt lavt.

Er meget ked af at have mistet arbejde. Er sygemeldt aktuelt fra jobprøvning. Har søgt seniorpension. Ingen problemer i forhold til vandladning.

...

Dispositioner: Har Pacemaker, går til kontrol hvert andet år. Kendt med EF 32 %. Ingen med DM."

...

25-09-2020: Hjertesvigt

K77 Hjertesvigt

Notetekst:

Svar på blodpr. m.m. Alt ok. Er meget træt og kan ikke ret meget fysisk. Umiddelbart en arbejdskapacitet under 15 timer ugentligt inden for enhver jobfunktion.

LÆ 145 udfyldes. Har søgt Seniorpension."

Af kommunale oplysninger fremgår bl.a.:

"Journalnotat...

Hændelsesdato: 14.01.2021 10:16

...

Titel: Virksomhedspraktik ændret

...

Tid: 05.02.2020 - 03.03.2020

Type: Virksomhedspraktik

...

Begrundelse for placeringen i tilbuddet: Opnå løntimer: Praktikken tilrettelægges med henblik på at udvikle og afklare borgerens kompetencer, så praktikken direkte kan føre til timer, hvor borgeren ansættes og får løn fra virksomheden. De lønnede timer kan etableres sideløbende med praktikken i en anden arbejdsfunktion eller i forlængelse af praktikforløbet.

Status: Afsluttet

...

Oplysningsskema (300B)...

Din første fraværsdag var den: 24-08-2020

Hvad fejler du? Stress/angst/depression

Uddyb kort og præcist, hvilken sygdom der er årsag til dit fravær: Jeg mistede mit job i feb. 2019 og har så søgt utallige job og senest været i job med løntilskud, men kunne ikke klare arbejdsopgaverne, og har derfor søgt om seniorpension.

...

Hvornår forventer du at raskmelde dig? Jeg forventer ikke at raskmelde mig inden den 18. oktober 2020

...

Journalnotat...

Titel: Rådighedssamtale afholdt

...

Afholdt d.: 20.08.2020 10:00

...

Aftale med borgeren: Samtalen i dag er på foranledning af, at du har søgt om seniorpension, og at ... derfor skal vurdere, om du fortsat er til rådighed for arbejdsmarkedet indenfor andre områder end det område du har søgt om seniorpension i forhold til; [tidligere erhverv]. Du har som følge af en blodprop i hjertet nedsat hjertefunktion med ca. 50%, dette betyder at du ikke må varetage job med ..., du kan derfor ikke arbejde som ..., som var din seneste ansættelse i ordinær beskæftigelse. Idet du tidligere har været ... med egen bedrift - indgik du i samarbejde med Jobcentret aftale om ansættelse i virksomhedspraktik efterfulgt af ansættelse i privat løntilskud som Denne jobfunktion viste sig at være alt for hårdt fysisk belastende for dig, ikke mindst i kombination med din nedsatte hjertefunktion. Der er nu tastet helbredsmæssig begrænsning i DFDG. Du har mange andre kompetencer, du kan bringe i spil i forhold til en fast tilknytning til arbejdsmarkedet. Dels har du gode administrative kompetencer, dels har du i kraft af at du ... gennem mange år har ... både pædagogiske, sociale og personlige kompetencer, som du brænder for at bruge i en funktion som vejleder, virksomhedskonsulent eventuelt som klubmedarbejder og lignende. Du er også åben for andre funktioner såsom fabriksarbejde og lager/logistikarbejde, du har ... certifikat. Der er tastet helbredsbegrænsning i DFDG og du vurderes at være til fuld rådighed for arbejdsmarkedet.

...

Journalnotat...

Oprettet den: 10.06.2020 14:52

...

Titel: Ansættelse med løntilskud ændret

...

Tid: 05.03.2020 - 31.07.2020

Type: Ansættelse med løntilskud

Beskrivelse: ... skal arbejde i mark og stald, samt hjælpe med vedligeholdets opgaver

...

Timer pr. uge: 37 Minutter pr. uge: 0

...

Bemærkning: Forsat udvikling og progression"

Af tilkendelse af seniorpension af 6/10 2020 fremgår bl.a.:

"Tilkendelse af seniorpension

Du er fra 1. november 2020 tilkendt seniorpension.

Afgørelsen er truffet efter Lov om social pension § 26 d og Pensionslovens § 33, stk. 3.

Begrundelsen for afgørelsen er, at din arbejdsevne vurderes varigt nedsat til højst 15 timer om ugen. Vi vurderer derfor, at din arbejdsevne er varigt nedsat og i et sådant omfang, at du ikke er i stand til at være selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde, da du lider af hjertesvigt og åre-

forkalkning i hjertet. Af samme årsag har du mistet dit ... kørekort uden mulighed for generhvervelse. Din tilstand er varig og stationær og behandlingsmulighederne er udtømte."

Af generel helbredsattest af 25/9 2020 fremgår bl.a.:

"1. Sygehistorie

...

Hjertesvigt, i maksimal medicinsk behandling, har pacemaker, hjertefunktion meget nedsat, EF 32%. Derfor meget nedsat fysisk arbejdskapacitet og meget øget træthæd. Dertil kommer at pt, da han har haft ventricular hjertearytmi og har Pacemaker, har mistet sit ... kørekort uden mulighed for generhvervelse. Derfor kan pt slet ikke varetage sit tidl. job som Derudover vurderer jeg at pt. af ovenstående har en arbejdskapacitet under 15 timer ugentligt inden for alle erhverv.

Depottabletter. Metoprololsuccinat 'Hexal' 100 mg, 2 tabletter morgen, Nedsat pumpekraft af hjertet tabletter. Candemox 8 mg, 2 tabl dgl., ved herteinsufficiens

Injektionsvæske, opløsning. EpiPen 0,3 mg/dosis, 1 injektion ved behov. Max 2 injektion per dag. Gives i lårmusklen ved allergisk chok, mod anafylaktisk chok

Tabletter. Spirix 25 mg, 1 tablet morgen, ved herteinsufficiens

Enterokapsler, hårde. Omeprazol 'Sandoz' 20 mg, 1 dose daglig, mod mavesår.

Filmovertukne tabletter, Finasterid 'Aurobindo' 5 mg, 1 tabletter morgen Synkes hele, mod prostata lidelse

Filmovertukne tabletter. Lipistad 80 mg, 1 tablet morgen, forebyggende mod hjertekarsygdomme

Filmovertukne tabletter. Hjertemagnyl 75 mg, 1 tablet morgen, blodfortyndende.

2. Objektiv undersøgelse, især med henblik på de aktuelle helbredsklager

Bt. 111/74 p reg 99 st c ingen mislyde, st p ia Har pacemaker. UE slanke st p ia.

3. Diagnoser

...

Hjertesvigt. (Insufficiencia cordis)

Åreforkalkning hjertet (Iskæmisk morbus cordis)

4. Behandlingsmuligheder

Alle behandlingsmuligheder er udtømte. Pt. er i maximal medicinsk beh. Tilstanden er varig og stationær uden mulighed for bedring.

5. Beskrivelse af funktionsevnen

...

Altid træt. Udtrættes hurtigt både fysisk og psykisk pga. hjertesvigt. 'Motoren kører på halv kraft'.

6. Prognose

...

Tilstanden er stationær, varig uden mulighed for bedring."

Af pensionsoversigt af 11/7 2020 fremgår bl.a.:

"Dækningsgivende løn Den årlige dækningsgivende løn 300.000,00 kr.

...

Præmiefritagelse (Nedsat erhvervsevne) Der er præmiefritagelse for indbetalingerne. ...

...

Præmiefritagelse Forsikrede kan få præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension, hvis erhvervsevnen nedsættes til 1/2 eller derunder af den fulde erhvervsevne som følge af sygdom eller ulykke, og forsikrede har et indtægtstab, der berettiger til udbetaling ved nedsat erhvervsevne."

Af forsikringsbetingelser nr. FB0704 af 1/1 2020 fremgår bl.a.:

"A. Invalidepension og præmiefritagelse § 1. Generelt

Er forsikringen oprettet med ret til invalidepension og/eller præmiefritagelse ved nedsat erhvervsevne, gælder følgende regler:

Forsikrede kan, forudsat at forsikrede har et indtægtstab, få udbetaling ved nedsat erhvervsevne og/eller præmiefritagelse, hvis forsikredes erhvervsevne i forsikringstiden bliver nedsat i dækningsberettiget grad som følge af sygdom eller ulykke, uden at dette skyldes forsæt. Erhvervsevnen skal være nedsat uafbrudt i en karenperiode på 3 måneder, før forsikringen kan komme til udbetaling jf. § 5 og/eller præmiefritagelsen kan begynde, og forsikringen skal ligeledes være i kraft i hele karenperioden.

Selskabet foretager således først en vurdering af om erhvervsevnen er nedsat i tilstrækkelig grad, jf. § 3 om vurderingen af erhvervsevnen. Vurderer selskabet, at erhvervsevnen er nedsat i tilstrækkelig grad, foretager selskabet herefter en vurdering af det konkrete indtægtstab, jf. § 4 om udbetalingens størrelse.

...

§ 3 Vurdering af erhvervsevnetabet

I vurderingen af, om forsikredes erhvervsevne er nedsat i tilstrækkelig grad indgår en helbreds-mæssig og en økonomisk vurdering, det vil sige, at selskabet vurderer, om forsikredes mulighed for at opretholde en passende indtjening er nedsat i dækningsberettiget grad som følge af forsikredes helbreds-mæssige begrænsninger.

Den midlertidige vurdering af erhvervsevnen i eget erhverv

Når selskabet skal vurdere, om forsikredes erhvervsevne er nedsat i tilstrækkelig grad efter karenperiodens udløb, foretages normalt først en vurdering af, om erhvervsevnen er nedsat i forsikredes eget erhverv, det vil sige en vurdering af, om forsikrede er i stand til at passe sit nuværende arbejde. Er erhvervsevnen i forsikredes eget erhverv nedsat i tilstrækkelig grad, kan forsikrede få udbetaling i en periode, som fastsættes af selskabet, forudsat at forsikrede har et indtægtstab, jf. § 4 om udbetalingens størrelse. Perioden kan forlænges flere gange, hvis forsikrede fortsat opfylder betingelserne for udbetaling. Opfylder forsikrede ikke længere betingelserne, fordi forsikrede genvinder sin erhvervsevne helt eller delvist, ophører udbetalingen.

Når selskabet vurderer, at forsikrede ikke længere kan vende tilbage til sit eget erhverv eller senest 18 måneder efter 1. sygedag, overgår selskabet til at foretage en vurdering af den generelle erhvervsevne. Selskabet kan dog vælge at udskyde vurderingen af den generelle erhvervsevne en eller flere gange, hvis selskabet finder det relevant, og så fortsætter udbetalingerne efter reglerne for midlertidig vurdering af erhvervsevnen i eget erhverv.

Den generelle vurdering af erhvervsevnen

Når selskabet overgår til at foretage en generel vurdering af forsikredes erhvervsevne, vurderer selskabet erhvervsevnen både i forsikredes eget erhverv og i andre erhverv.

Forsikredes erhvervsevne er nedsat i tilstrækkelig grad, hvis selskabet skønner, at forsikrede ikke længere er i stand til at tjene mere end en andel af sin dækningsgivende løn som defineret i § 4. Har selskabet ikke registreret en dækningsgivende løn defineres denne, som hvad en fuldt arbejdsdygtig person med tilsvarende beskæftigelse, uddannelse og alder kan tjene inden for samme geografiske område.

Af pensionsoversigten fremgår den andel, som erhvervsevnen skal være nedsat til.

Har selskabet registreret en dækningsgivende løn, men vurderes denne til ikke at give et retvisende billede af den hidtidige indtjeningsevne, kan selskabet vælge at anvende et gennemsnit af op til de 4 seneste års indtjening på samme måde som beskrevet i § 4 for vurdering af den hidtidige indtjeningsevne.

Ved vurderingen af, hvor meget forsikrede kan tjene, indgår forsikredes helbredstilstand, tidligere beskæftigelse og uddannelse, samt en vurdering af, om forsikrede er egnet til omskoling eller uddannelse. Dette sammenlignes med forsikredes dækningsgivende løn. Hvis den forsikrede var deltidsansat, inden erhvervsevnen blev nedsat, omregnes den registrerede dækningsgivende løn til en fuldtidsløn, når erhvervsevne vurderes.

Vurderer selskabet, at forsikrede er egnet til omskoling eller uddannelse, opfylder forsikrede ikke betingelserne for udbetaling ved nedsat erhvervsevne. Selskabet tager dog i konkrete tilfælde stilling til om, og med hvilket beløb, selskabet vil yde støtte under omskoling eller uddannelse.

Ved vurderingen af, hvor meget forsikrede kan tjene, tages ikke hensyn til forhold på arbejdsmarkedet, herunder om forsikrede vil være i stand til at få et arbejde med sin baggrund og uddannelse.

Både den midlertidige og den generelle vurdering af erhvervsevnen er uafhængige af, om forsikrede er berettiget til ydelser fra det offentlige, idet selskabets vurdering i henhold til disse forsikringsbetingelser adskiller sig fra den vurdering, der foretages af det offentlige.

Offentlige ydelser kan dog have indflydelse på, om forsikrede er berettiget til udbetaling af invalidpension, samt på udbetalingens størrelse, jf. nærmere nedenfor om 'Udbetalingens størrelse'.

...

§ 4 Udbetalingens størrelse

...

Fastsættelse af indtægtstabet

Indtægtstabet udgør forskellen mellem forsikredes hidtidige indtjening og forsikredes indtjening efter, at erhvervsevnen er nedsat.

...

Fastsættelsen af indtægtstabet er forskellig fra den helbredsmæssige og økonomiske vurdering af erhvervsevnen, der foretages efter § 3.

Ved den forsikredes hidtidige indtjening forstås forsikredes dækningsgivende løn. Den dækningsgivende løn er den løn, selskabet har registreret på det tidspunkt, hvor erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad jf. § 3.

...

§ 6. Præmiefritagelse

Vurderer selskabet, at forsikredes erhvervsevne er nedsat i tilstrækkelig grad jf. § 3 og har forsikrede et indtægtstab, har forsikrede ret til fuld præmiefritagelse for den del af præmien, der er ret til præmiefritagelse for. Indtægtstabet opgøres som beskrevet i § 4, men uden hensyntagen til pensionsbidrag både før og efter at erhvervsevnen er nedsat.

Modtager forsikrede udbetaling ved nedsat erhvervsevne og ophører udbetalingerne, bortfalder præmiefritagelsen. Det gælder dog ikke, hvis udbetalingerne ophører, fordi der sker ændringer i de indtægter, der indgår i beregningen af indtægtstab, og forsikredes erhvervsevne fortsat er nedsat i tilstrækkelig grad.

Præmiefritagelsen ophører uden varsel, hvis forsikredes erhvervsevne ikke længere er nedsat i dækningsberettiget grad. Præmiefritagelsen ophører i øvrigt på det tidspunkt, hvor præmiebetalingsperioden ophører, jf. pensionsoversigten."

Nævnet udtaler:

Klageren, som er født i 1950'erne, blev sygemeldt den 28/11 2018 som følge af en blodprop i hjertet. Han fik fuld løn frem til 9/2 2019 og blev opsagt pr. 28/2 2019. Han blev raskmeldt den 19/8 2019, varetog job på fuld tid i en periode på 4 måneder, og blev sygemeldt igen den 24/8 2020 som følge af hjertesvigt. Han var herefter i arbejdsprøvning ved kommunen, men måtte opgive praktikken, da det var for fysisk belastende for ham. Pr. 1/11 2020 blev han tilkendt seniorpension. I 2021 startede han i et skånejob på 10 timer om ugen.

Selskabet har udbetalt helbredsbedingede ydelser samt præmiefritagelse fra den 1/4 2019 til 19/8 2019.

Klageren har anført, at hans generelle erhvervsevne er nedsat med mere end halvdelen, og han har ret til dækning ved tab af erhvervsevne fra den 24/8 2020. Han har videre anført, at egen læge har vurderet, at hans funktionsevne er nedsat indenfor alle erhverv. Han har været i praktikforløb, hvor det blev konstateret, at han ikke kunne holde til et fysisk belastende arbejde.

Klageren har ikke nogen uddannelse, der muliggør et job indenfor ikke-fysisk belastende arbejdsfunktioner.

Selskabet har afvist at yde dækning for tab af erhvervsevne efter den 19/8 2019 med henvisning til, at klageren ikke har bevist, at hans generelle erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad. Selskabet har anført, at klageren har mange kompetencer, der kan bruges i forhold til fast tilknytning til arbejdsmarkedet, fx gode administrative kompetencer, pædagogiske kompetencer og sociale og personlige kompetencer. Selskabet har også anført, at det forhold, at klageren ikke var i arbejde fra sin raskmelding 19/8 2019 til sin sygemelding den 24/8 2020 ikke skyldes sygdom, men derimod at det ikke var muligt for klageren at finde et arbejde. Selskabet har desuden anført, at kommunen ved bevilling af seniorpension alene vurderer klagerens erhvervsevne i forhold tidligere erhverv. Selskabet har endelig anført, at egen læges udtalelse i generel helbredsattest af 25/9 2020 om, at klageren har en arbejdskapacitet under 15 timer ugentligt indenfor alle erhverv, ikke understøttes af de øvrige lægelige oplysninger.

Af lægejournal fremgår det, at "18-09-2019: Hjertesvigt ... **Kardielt:** Ingen symptomer, hverken dyspnø, ødemer, træthed, smerter eller svimmelhed. **Alment:** Har det godt. Er meget ked af at have mistet arbejde ... 08-09-2020: Hjertesvigt ... **Kardielt:** Ingen symptomer, hverken dyspnø, ødemer, træthed, smerter eller svimmelhed. **Alment:** Har det godt. Kan godt blive svimmel ved hurtige stillingsskift ... Er meget ked af at have mistet arbejde. Er sygemeldt aktuelt fra jobprøving. Har søgt seniorpension ... Dispositioner: Har Pacemaker, går til kontrol hvert andet år. Kendt med EF 32 %. ... 19-08-2020: Telefonkonsultation Notetekst: Mistet sit job som ..., nu ved at gå ned ifm jobtræning. Kommunen mener han skal sygemeldes, kan intet fysisk. Sygemelder sig og søger seniorpension. Obs humør ... 20-02-2020: ... Ekko initielt med EF 30% stigende til 45% ... Tidl. ..., men har nu fået inddraget sit ... kørekort. Velbef. Ingen ICD relaterede klager ... 22-11-2019: Gammelt myokardieinfarkt ... Speciallægeepikrise ... Nuværende: ... På foreliggende data synes der ikke at være mistanke til evt. myokardit eller anden reversibel lidelse - og pt. beskriver sig for nuværende 'asymptomatisk' - fraset en mulig let øget træthedsfølelse - uden funktionsudløste symptomer, specielt ingen brystsmerter eller åndenød, erkendt arytmi eller

afgivet ICD stød (NYHA 1-11) ... Ved seneste pacemakerkontrol er han dog (relevant) informeret om, at der - for nuværende - ikke vil være praktisk mulighed for at generhverve ... kørekort".

Af generel helbredsattest af 25/9 2020 fremgår det, at "**1. Sygehistorie** ... Hjertesvigt, i maksimal medicinsk behandling, har pacemaker, hjertefunktion meget nedsat, EF 32%. Derfor meget nedsat fysisk arbejdskapacitet og meget øget trætbarhed. Dertil kommer at pt, da han har haft ventriculær hjertearytmi og har Pacemaker, har mistet sit ... kørekort uden mulighed for generhvervelse. Derfor kan pt slet ikke varetage sit tidl. job som Derudover vurderer jeg at pt. af ovenstående har en arbejdskapacitet under 15 timer ugentligt inden for alle erhverv ... Alle behandlingsmuligheder er udtømte. Pt. er i maximal medicinsk beh. Tilstanden er varig og stationær uden mulighed for bedring. **5. Beskrivelse af funktionsevnen** ... Altid træt. Udtrættes hurtigt både fysisk og psykisk pga. hjertesvigt. 'Motoren kører på halv kraft'".

Af kommunale oplysninger fremgår det, at "**Journalnotat ... Rådighedssamtale afholdt** ... Afholdt d.: 20.08.2020 ... Du har som følge af en blodprop i hjertet nedsat hjertefunktion med ca. 50%, dette betyder at du ikke må varetage job med ..., du kan derfor ikke arbejde som ..., som var din seneste ansættelse i ordinær beskæftigelse. Idet du tidligere har været ... med egen drift - indgik du i samarbejde med Jobcentret aftale om ansættelse i virksomhedspraktik efterfulgt af ansættelse i privat løntilskud som Denne jobfunktion viste sig at være alt for hårdt fysisk belastende for dig, ikke mindst i kombination med din nedsatte hjertefunktion Du har mange andre kompetencer, du kan bringe i spil i forhold til en fast tilknytning til arbejdsmarkedet. Dels har du gode administrative kompetencer, dels har du i kraft af at du ... gennem mange år har ... både pædagogiske, sociale og personlige kompetencer, som du brænder for at bruge i en funktion som vejleder, virksomhedskonsulent eventuelt som klubmedarbejder og lignende. Du er også åben for andre funktioner såsom fabriksarbejde og lager/logistikarbejde, du har ... certifikat".

Af tilkendelse af seniorpension af 6/10 2020 fremgår det, at "Begrundelsen for afgørelsen er, at din arbejdssevne vurderes varigt nedsat til højst 15 timer om ugen. Vi vurderer derfor, at din

Ankenævnet for Forsikring

23.

97439

arbejdsevne er varigt nedsat og i et sådant omfang, at du ikke er i stand til at være selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde, da du lider af hjertesvigt og åreforkalkning i hjertet".

Af forsikringsbetingelsernes § 3 fremgår det, at der ved vurderingen af, om klagerens erhvervsevne er nedsat i tilstrækkelig grad, indgår en helbredsmæssig og en økonomisk vurdering. Selskabet vurderer, om klagerens mulighed for at opretholde en passende indtjening er nedsat i dækningsberettiget grad som følge af forsikredes helbredsmæssige begrænsninger. Det fremgår yderligere, at når selskabet vurderer, at klageren ikke længere kan vende tilbage til sit eget erhverv eller senest 18 måneder efter 1. sygedag, overgår selskabet til at foretage en vurdering af den generelle erhvervsevne. Ved vurdering af klagerens generelle erhvervsevne vurderer selskabet erhvervsevnen både i forsikredes eget erhverv og i andre erhverv. Forsikredes erhvervsevne er nedsat i tilstrækkelig grad, hvis selskabet skønner, at forsikrede ikke længere er i stand til at tjene mere end en andel af sin dækningsgivende løn som defineret i § 4. Ved vurderingen af, hvor meget klageren kan tjene, indgår klagerens helbredstilstand, tidligere beskæftigelse og uddannelse, samt en vurdering af, om klageren er egnet til omskoling eller uddannelse. Dette sammenlignes med klagerens dækningsgivende løn. Vurderer selskabet, at klageren er egnet til omskoling eller uddannelse, opfylder klageren ikke betingelserne for udbetaling ved nedsat

erhvervsevne. Ved vurderingen af, hvor meget klageren kan tjene, tages ikke hensyn til forhold på arbejdsmarkedet, herunder om forsikrede vil være i stand til at få et arbejde med sin baggrund og uddannelse. Det fremgår yderligere, at vurdering af erhvervsevnen er uafhængig af, om

klageren er berettiget til ydelser fra det offentlige, idet selskabets vurdering i henhold til disse forsikringsbetingelser adskiller sig fra den vurdering, der foretages af det offentlige.

Af pensionsoversigt af 11/7 2020 fremgår det, at den årlige dækningsgivende løn er 300.000 kr.

Nævnet finder, at selskabet har været berettiget til at overgå til en vurdering af klagerens generelle erhvervsevne pr. 24/8 2020.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at der er forløbet mere end 18 måneder fra klagerens første sygedag den 28/11 2018.

Nævnet har også lagt vægt på, at det af generel helbredsattest af 25/9 2020 fremgår, at klagerens tilstand var varig og stationær uden mulighed for bedring.

Nævnets flertal udtaler:

Efter en gennemgang af sagen finder flertallet, at klageren ikke har bevist, at hans generelle erhvervsevne efter den 24/8 2020 har været varigt nedsat med mindst halvdelen som følge af helbredsmæssige begrænsninger, og at han med de rette skånehensyn på det brede arbejdsmarked ikke vil være i stand til at tjene mere end 50 procent af den årlige dækningsgivende løn. Flertallet kan derfor ikke kritisere selskabets afgørelse.

Flertallet har blandt andet lagt vægt på de lægelige bilag herunder generel helbredsattest af 25/9 2020, hvoraf det fremgår, at klageren har nedsat hjertefunktion, og derfor har nedsat fysisk arbejdskapacitet og øget træthedsfølelse.

Flertallet har også lagt vægt på journalnotat af 18/9 2019, af 22/11 2019, af 20/2 2020 og af 8/9 2020, hvoraf det fremgår, at klageren trods hjertesvigt, ikke havde symptomer i form af dyspnø, ødemer, træthed, smerter eller svimmelhed, at han havde det godt og var velbefindende. Den 8/9 2020 er det noteret, at han kunne blive svimmel ved hurtige stillingsskift og havde en let øget træthedsfølelse. Klageren har således relativt begrænsede gener som følge af hjertesvigt.

Flertallet har videre lagt vægt på, at klageren har skånehensyn for fysisk arbejde.

Ankenævnet for Forsikring

25.

97439

Flertallet har desuden lagt vægt på, at klageren ifølge de kommunale akter har gode administrative kompetencer, gode pædagogiske kompetencer samt gode sociale og personlige kompetencer, som kan bruges i forhold til en fast tilknytning til arbejdsmarkedet.

Flertallet har yderligere lagt vægt på, at klageren alene er arbejdsprøvet i en kortere virksomhedspraktik, hvor skånehensyn for fysisk arbejde ikke blev tilgodeset. Det er således ikke nærmere undersøgt, i hvilket omfang klageren vil være i stand til at arbejde inden for det bredere arbejdsmarked under iagttagelse af relevante skånehensyn.

Flertallet har tillige henset til, at klageren raskmeldte sig 19/8 2019 og formåede at arbejde på fuld tid i en periode under en løntilskudsansættelse.

Det kan ikke føre til andet resultat, at egen læge i helbredsattest af 25/9 2020 har anført, at "derudover vurderer jeg at pt. pt. af ovenstående har en arbejdskapacitet under 15 timer ugentligt inden for alle erhverv", da dette efter flertallets opfattelse ikke er understøttet i de øvrige lægelige akter.

Nævnets mindretal udtaler:

Efter en gennemgang af sagen finder mindretallet, at klageren har bevist, at hans generelle erhvervsevne efter den 24/8 2020 har været varigt nedsat med mindst halvdelen, jf. forsikringsbetingelsernes bestemmelse herom. Mindretallet har lagt vægt på de lægelige oplysninger om klagerens hjertelidelse og de heraf følgende gener for klageren. Det må efter den generelle helbredsattest af 25/9 2020 lægges til grund, at behandlingsmulighederne er udtømte. Klagerens raskmelding i august 2019 kan ikke føre til en anden vurdering.

Der træffes afgørelse efter stemmeflertallet.

Som følge heraf

Ankenævnet *for* Forsikring

26.

97439

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'P. Thønnings', is written over a light blue rectangular background.

Peter Thønnings